

Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Cvičební řád jednotek požární ochrany - technický výcvik		
Název: Pojmy	Metodický list číslo	1 VÝŠ
	<i>Vydáno dne: 13. 12. 2019</i>	<i>Stran: 4</i>

I.

Obecná ustanovení

- 1) Jednotky v souladu s jejich základními úkoly¹ v operačním a organizačním řízení provádí činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou (dále jen „VVH“) v souladu s platnými předpisy².

II.

Vymezení pojmů

- 2) Pro účely cvičebního řádu se rozumí:
 - a) **činností ve VVH**; pohyb na nezajištěných pracovištích, konstrukcích a terénech, při kterém je hasič ohrožen delším než třímetrovým pádem z výšky, pádem do hloubky, propadnutím, nebo sesutím, pohyb nad prostorem, kde hrozí nebezpečí poškození zdraví bez ohledu na výšku případného pádu (činnost nad nebezpečnými látkami, tekoucí vodou apod.),
 - b) **lanovým přístupem**; soubor technik a prostředků vedoucí k dosažení konkrétního místa ve výšce, v hloubce, nebo nad nebezpečným prostorem; slouží k překonání různých výškových nebo vzdálenostních úrovní s pomocí prostředků pro práci ve VVH; lanový přístup se vytváří k dopravě osob, záchranného materiálu, příp. jiných technických prostředků v případě, že konkrétního místa ve výšce, v hloubce nebo nad nebezpečným prostorem nelze dosáhnout efektivně jinými

¹ § 70 odst. 1 z. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

² Pokyn č. 50/2018 SIAŘ GŘ, kterým se stanoví zásady činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou, zásady zřizování lezeckých družstev a lezeckých skupin, odborná příprava a vybavení pro činnost ve výšce a nad volnou hloubkou, ve znění pozdějších předpisů.

způsoby (např. změnou směru přístupu nebo použitím výškové techniky),

- c) **záchranou ve VVH**; činnost směřující k bezprostřední pomoci postiženým osobám a jejich transport z prostoru ve VVH; jedná se nejčastěji o zajištění lanového přístupu a následnou kombinaci rozšířených a speciálních činností ve VVH²; záchranou ve VVH je zejména vytažování a spouštění osob, transport osob po lanovém přemostění apod.,
- d) **polohovacím systémem**; základní vybavení hasiče pro práci ve VVH (pracovně polohovací pás nebo sedací postroj s pracovním polohovacím spojovacím prostředkem) dle ČSN EN 358. Nedílnou součástí polohovacího systému musí být karabina se zámkem a pojistkou zámku s pevností alespoň 22 kN v podélném směru. Doporučuje se karabina ocelová typu H s automatickou pojistkou zámku dle ČSN EN 12 275 (označovaná také HMS),
- e) **pracovním polohováním**; technika individuální ochrany proti pádu, která umožňuje pracovní podepření osobními ochrannými prostředky VVH takovým způsobem, že je zabráněno pádu, hasič má volné ruce, je v kontaktu s konstrukcí (tedy není ve visu),
- f) **zadržením**; systém individuální ochrany proti pádu, jehož použitím je pomocí osobních ochranných prostředků VVH zabráněno dosažení prostor, kde hrozí riziko pádu z výšky nebo do hloubky,
- g) **kollektivní ochranou proti pádu**; zejména technické konstrukce (ochranná zábradlí a ohrazení, poklapy, záchytná lešení, ohrazení nebo sítě a dočasné stavební konstrukce, například lešení nebo pracovní plošiny),
- h) **pádem**; nekontrolovatelný a zpravidla nepředvídaný pohyb osoby ve VVH směrem dolů,
- i) **kritickým stavem** (lanového přístupu); předem nepředvídatelná situace, jejímž důsledkem je poškození nebo destrukce pracovního systému (např. přerážnutí lana), kompletní nebo částečná destrukce kotevnic bodů, individuální chyba při použití prostředků VVH či jiná nepředvídatelná situace (např. nečekané propadnutí). Při kritickém stavu lze pád zachytit prostředky určenými pro činnosti ve statickém režimu, přičemž nelze zajistit, aby délka tohoto pádu nepřekročila 0,6 m,

- j) **statickým režimem**; činnost ve VVH, při které za použití vhodných prostředků VVH nehrozí bezprostřední pád; vyloučení nebo omezení možnosti pádu je realizováno pracovním polohováním nebo činností, při které je pád správným použitím prostředků VVH omezen na délku max. 0,6 m z úrovně kotevního bodu; statickým režimem je zejména sebejištění a pracovní polohování, slanění, činnost se záchrannými prostředky (např. nosítka),
- k) **dynamickým režimem**; činnost ve VVH, při které hrozí bezprostřední pád delší než 0,6 m a následné zachycení pádu systémem zachycení pádu; dynamickým režimem je zejména výstup a pohyb volným lezením, činnost ve VVH s použitím tlumiče pádu apod.,
- l) **lanem určeným k lanovému přístupu a záchraně** (dále jen „lano“); základní prostředek pro činnost ve VVH; používá se pro všechny činnosti ve VVH ve statickém režimu (lanový přístup, záchrana ve VVH, pracovní polohování, zadržení apod.),
- m) **bezpečnostním lanem**; podpůrný prostředek pro činnost ve VVH, který není při činnosti ve VVH trvale zatížen; zatížení bezpečnostního lana nastává pouze v případě kritického stavu (systému) nebo zachycení pádu,
- n) **kotevním bodem**; bod, který udrží předpokládané zatížení, kterému bude vystaven. Jedná se např. o budovy a jejich části, stromy, skály aj.

III.

Zásady činnosti a jejich rozsah ve VVH

- 3) **Základní činnost** ve VVH je charakterizována jednoduchostí provedení a použitím prostředků pro základní činnost a postupů VVH. Jedná se o činnost ve statickém režimu, zejména sebejištění, realizované zadržením nebo pracovním polohováním, a sebezáchrana slaněním, kterou provádí každý hasič.
- 4) **Rozšířená činnost** ve VVH je charakterizována jednoduchostí provedení a použitím prostředků pro rozšířenou činnost a postupů VVH. Jedná se o činnost ve statickém režimu, zejména zajištění (sebejištění, jištění pohybu další osoby) realizované zadržením nebo pracovním polohováním, dále slanění a sebezáchrana slaněním. Úroveň rozšířených dovedností umožňuje určeným hasičům

jednotky předurčené pro činnosti VVH provedení činnosti ve VVH a spolupráci s členy lezecké skupiny nebo družstva. Minimální počet určených hasičů v této jednotce jsou 4.